

**O‘QITUVCHILAR KASBIY RIVOJLANISHINING YANGI
BOSQICHI: TAHLIL VA ISTIQBOLLI REJALAR**

Egamova Shaxlo Baxtiyorovna

A. Avloniy nomidagi Pedagogik mahorat milliy instituti

Aniq va tabiiy fanlar bo‘limi bosh mutaxassisi

Annotatsiya.

Maqolada umumiy o‘rta ta’lim muassasalari matematika fani o‘qituvchilarining uzluksiz kasbiy rivojlanishini ta’minlashga qaratilgan “Kasbiy rivojlanish kuni” (KRK) va “Kasbiy rivojlanish soati” (KRS) tadbirlarining tashkil etilishi va natijalari tahlil qilingan. 4494 dan ortiq o‘qituvchi ishtirokidagi so‘rovnoma, kuzatuv va monitoring natijalari asosida tadbirlarning o‘qituvchilar kasbiy kompetensiyalariga ta’siri baholangan, aniqlangan ehtiyojlar umumlashtirilgan hamda 2026–2027-o‘quv yili uchun 72 soatlik kasbiy rivojlantirish dasturining mazmuni taqdim etilgan.

Kalit so‘zlar: kasbiy rivojlanish kuni, kasbiy rivojlanish soati, uzluksiz kasbiy rivojlanish, matematika o‘qituvchisi, metodik yordam, monitoring, kasbiy kompetensiya.

Аннотация.

В статье анализируются организация и результаты мероприятий «День профессионального развития» (КРК) и «Час профессионального развития» (КРС), направленных на обеспечение непрерывного профессионального развития учителей математики общеобразовательных учреждений. На основе анкетирования,

наблюдения и мониторинга с участием более 4494 учителей оценено влияние мероприятий на профессиональные компетенции учителей, обобщены выявленные потребности и представлено содержание 72-часовой программы профессионального развития на 2026–2027 учебный год.

Ключевые слова: день профессионального развития, час профессионального развития, непрерывное профессиональное развитие, учитель математики, методическая помощь, мониторинг, профессиональная компетенция.

Abstract.

The article analyses the organisation and results of the “Professional Development Day” (PDD) and “Professional Development Hour” (PDH) activities aimed at ensuring the continuous professional development of mathematics teachers in general secondary schools. Based on a survey, observation and monitoring involving more than 4,494 teachers, the impact of the activities on teachers’ professional competences is assessed, the identified needs are summarised, and the content of a 72-hour professional development programme for the 2026–2027 academic year is presented.

Keywords: professional development day, professional development hour, continuous professional development, mathematics teacher, methodological support, monitoring, professional competence.

KIRISH

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Maktabgacha va maktab ta’limi tashkilotlari xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 2024-yil 21-iyundagi PQ-231-son qarori hamda Maktabgacha va maktab ta’limi vazirining “Umumiy o‘rta ta’lim muassasalari o‘qituvchilari uchun “Kasbiy

ilmiy –amaliy anjuman

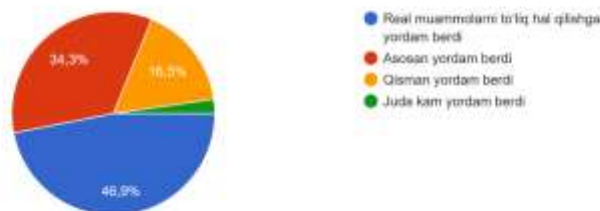
rivojlanish kuni” va “Kasbiy rivojlanish soati” tadbirlarini bosqichma-bosqich joriy etish to‘g‘risida” 2024-yil 7-avgustdagi 246-son buyrug‘iga muvofiq, 2024-yildan buyon umumiy o‘rta ta’lim muassasalari o‘qituvchilarining uzluksiz kasbiy rivojlanishini ta’minlashga qaratilgan “Kasbiy rivojlanish kuni” va “Kasbiy rivojlanish soati” tadbirlarini davom ettirib kelinmoqda.

Mazkur topshiriq ijrosini ta’minlash maqsadida Aniq va tabiiy fanlar bo‘limi tomonidan 2026-yil may oyi davomida qator tashkiliy, metodik, ilmiy-amaliy hamda xalqaro hamkorlik yo‘nalishidagi ishlar amalga oshirildi.

TAHLIL VA MONITORING NATIJALARI

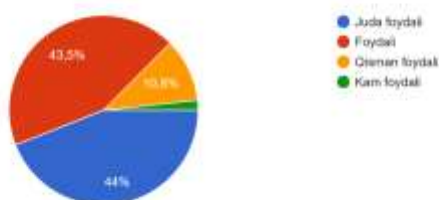
So‘rovnoma, kuzatuv va tahlillar natijasida 4494 dan ortiq matematika fani o‘qituvchilari ishtirok edib, KRK va KRS tadbirlarining tashkil etilish darajasini ijobiy baholaganliklari aniqlandi.

KRK va KRS treninglar aniq fan yo‘nalishi bo‘yicha materiallari Sizning real dars jarayoningiz muammolarini hal qilish darajasi qanday bo‘ldi?
4 494 o‘rta

Xususan, tadbirlarning mazmuni, metodik yo‘naltirilganligi, amaliy ahamiyati va dars jarayoniga tatbiq etish imkoniyati ishtirokchilar tomonidan yuqori darajada e’tirof etildi.

Aniq fan yo‘nalishi bo‘yicha KRK va KRS treninglar materiallari Sizning kasbiy faoliyatingiz uchun qanchalik foydali bo‘ldi?
4 494 o‘rta

ilmiy –amaliy anjuman

Tadbirlarning kasbiy rivojlanishiga ta'siri bo'yicha olingan natijalar matematika fani o'qituvchilarida:

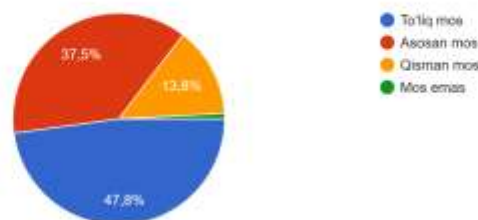
- ✓ darsni zamonaviy metodlar asosida tashkil etish ko'nikmalarining rivojlangani;
- ✓ murakkab mavzularni sodda va tushunarli bayon qilish metodikasi takomillashgani;
- ✓ masala va topshiriqlarni tabaqalashtirish malakasi oshgani;
- ✓ o'quvchilarda mustaqil fikrlash, tahlil qilish va muammo yechish kompetensiyalarini shakllantirishga qaratilgan yondashuvlar kengaygani;
- ✓ baholash mezonlari va refleksiya usullaridan samarali foydalanish ko'nikmalari mustahkamlanganini ko'rsatdi.

So'rovnomada ishtirok etgan matematika fani ustozlari KRK va KRS tadbirlarida taqdim etilgan metodik yordam, interfaol mashg'ulotlar, namunaviy topshiriqlar, amaliy mashqlar va hamkorlik asosidagi treninglar ularning kasbiy rivojlanishida muhim o'rin tutayotganini alohida ta'kidladilar.

O'quvlar davomida olingan bilimlarni amaliyotda qo'llash imkoniyati qanday?
4 494 o'taeta

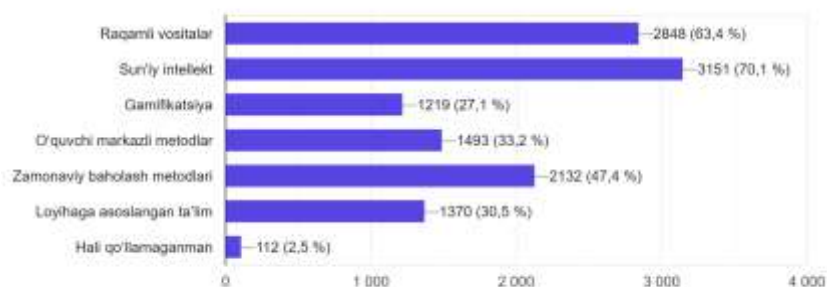
KRK va KRS treninglar aniq fan yo'nalishi bo'yicha materiallari zamonaviy ta'lim talablariga qanchalik mos deb hisoblaysiz?
4 494 o'tseta

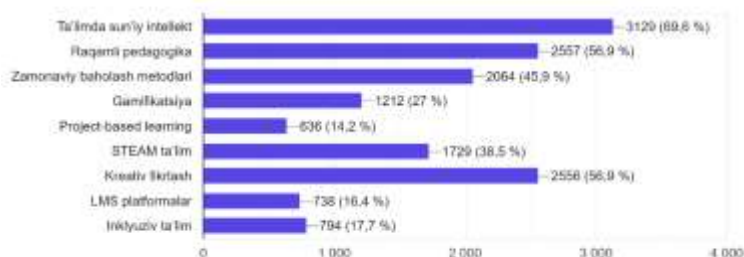
Monitoring va so'rovnoma natijalariga ko'ra, mazkur tadbirlar matematika o'qituvchilarining pedagogik faoliyati samaradorligini oshirishga, dars strukturasi va mazmunini yangilashga, metodik vositalar repertuarini kengaytirishga, ta'lim sifatini yaxshilashga hamda kasbiy motivatsiyasini kuchaytirishga xizmat qilmoqda.

Shuningdek, o'rganishlar natijasida quyidagi yo'nalishlarga ehtiyoj mavjudligi aniqlandi:

Quyidagi yo'nalishlardan qaysilarini amaliyotda qo'llay boshladingiz? (bir nechta tanlash mumkin)
4 494 o'tseta

Kelasi yili aynan matematika fani bo'yicha qaysi mavzular eng zarur deb hisoblaysiz? (bir nechta tanlash mumkin)
4 494 o'tseta

2026–2027-O‘QUV YILI KASBIY RIVOJLANTIRISH DASTURI

Mazkur o‘quv yilida Aniq fanlar (matematika) o‘qituvchilarining kasbiy rivojlanishi uzluksizligini ta’minlash uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish, ularning kasbiy bilim, ko‘nikma va mahoratini muntazam oshirib borish orqali umumiy o‘rta ta’lim muassasalaridagi ta’lim-tarbiya jarayonlarining sifati va samaradorligini oshirishni ta’minlash maqsadida, respublikada prezident va ixtisoslashtirilgan maktablarda yo‘lga qo‘yilgan kasbiy rivojlanish kurslari hamda 2026-2027 o‘quv yilida tashkil etilgan KRK va KRS tadbirlari yakuni yuzasidan olib borilgan so‘rovnoma tahlillari natijasida aniqlangan ehtiyojlar asosida ishlab chiqildi.

Kasbiy rivojlantirish kursining umumiy hajmi 72 soat, shundan 36 soat Kasbiy rivojlanish kuni (KRK) va 36 soat Kasbiy rivojlanish soati (KRS) tadbirlarini o‘z ichiga oladi. Dastur prezident maktablarida tashkil etilgan kasbiy rivojlanish kursi tajribasi asosida Angliyaning NILE instituti hamkorligida ishlab chiqilib, quyidami mavzularni o‘z ichiga oladi:

1-jadval

2026–2027-o‘quv yili KRK va KRS dasturi mavzulari (matematika fani)

№	Mavzu
1.	Ijtimoiy – hissiy ta’lim (SEL) asosida pedagogning kasbiy farovonligi va barqarorligini ta’minlash usullari
2.	“Kelajak soatlari” samaradorligini oshirishda pedagogning roli
3.	Pedagogik faoliyatda sun’iy intellektdan foydalanishning etik va huquqiy asoslari

№	Mavzu
4.	Matematika fanida takomillashtirilgan o‘quv dasturlari, yangi o‘quv rejalari va darsliklarini o‘quv jarayoniga samarali tatbiq etish metodikasi
5.	TIMSS baholash dasturi asosida o‘quvchilarda matematik mulohaza yuritish ko‘nikmalarini rivojlantirish
6.	PISA tadqiqoti topshiriqlari asosida ma’lumotlarni tahlil qilish va ulardan xulosa chiqarish ko‘nikmalarini rivojlantirish
7.	Raqamli vositalar va sun’iy intellekt asosida ta’lim kontenti, interaktiv resurslar va baholash vositalarini yaratish
8.	Murakkab matematik mavzularni o‘zlashtirishdagi qiyinchiliklarni bartaraf etish
9.	Matematik fikrlash va dars diskursini faollashtiruvchi zamonaviy yondashuvlar
10.	Matematik xatolarni tahlil qilish (Error Analysis) orqali o‘quvchilarning refleksiv va tanqidiy fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish
11.	Matematik bilimlarni real hayot va bo‘lajak kasblar bilan bog‘lash
12.	Vizual fikrlash va dinamik modellashtirish orqali o‘quvchilarning matematik tushunchalarni anglash kompetensiyasini rivojlantirish

XULOSA

Tadbirlarning natijadorligi, amaliy yo‘naltirilgan mazmuni va zamonaviy metodik yondashuvlarga asoslangani matematika fani

o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Monitoring, tahlil, yangi kontentlar va raqamlashtirish imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda, 2026–2027-o'quv yilida KRK va KRS tadbirlarini matematika fani yo'nalishida yanada yuqori sifat va samaradorlik asosida tashkil etish rejalashtirilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Maktabgacha va maktab ta'limi tashkilotlari xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori. 21.06.2024-y., PQ-231-son // <https://lex.uz/docs/-6981085>
2. Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining "Umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'qituvchilari uchun "Kasbiy rivojlanish kuni" va "Kasbiy rivojlanish soati" tadbirlarini bosqichma-bosqich joriy etish to'g'risida"gi buyrug'i. 07.08.2024-y., 246-son.
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Maktabgacha va maktab ta'limi xodimlarining uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish to'g'risida"gi qarori. 20.12.2024-y., 867-son // <https://lex.uz/docs/-7271575>
4. OECD. Results from TALIS 2024: The State of Teaching. – Paris: OECD Publishing, 2025. – DOI: 10.1787/90df6235-en.
5. Timperley H., Wilson A., Barrar H., Fung I. Teacher Professional Learning and Development: Best Evidence Synthesis Iteration (BES). – Wellington: New Zealand Ministry of Education, 2007.
6. Darling-Hammond L., Hyler M.E., Gardner M. Effective Teacher Professional Development. – Palo Alto, CA: Learning Policy Institute, 2017.